

Ennallistamissuunnitelman valmistelu, teemaryhmä 3, kaupunkiympäristöt

Kokous 5, 17.9.2025,
kokousaineistot

Asialista

1. Kokouksen avaaminen ja asialistan hyväksyminen
2. Edellisen pöytäkirjan hyväksymisen toteaminen
3. **Kaupunkiekosysteemialueiden määrittelytapa ja rajaukset**
4. Muut asiat
5. Seuraavat kokoukset
6. Kokouksen päättäminen

Artiklalla 8 ei ole
suoraa vaikutusta
kaavoitukseen

EU:n ennallistamisasetus, artikla 8 (kaupunkiympäristöt)

Kaupunkiekosysteemialueiden

kaupunkivihreä ja latvuspeitto:

- ei nettohävikkiä 2030 saakka
- **kasvava kehityssuunta 2031 alkaen**
 - kaupunkivihreä kansallisella tasolla
 - latvuspeitto kullakin kaupunkiekosysteemialueella kunnes **tydyttävä taso** on saavutettu.

*Jäsenvaltio
määrittelee*

*Jäsenvaltio
määrittelee*

Nettohävikkitarkastelun
ulkopuolelle voidaan jättää
kaupunkiekosysteemialueet,
joissa kaupunkivihreä ylittää
45 % ja latvuspeitto 10 %.

Kaupunkiekosysteemi- alueiden määrittelytapa ja rajaukset

Kaupunkiekosysteemialueiden rajaaminen

- Artikla 8 edellyttää kaupunkivihreän ja latvuspeiton määrien lisäämistä vuosina 2031-2050 kunnes tyydyttävä taso on saavutettu.
- Kaupunkivihreän että latvuspeiton tarkastelun mittakaava on erilainen:
 - **Kaupunkivihreän** pinta-alan **tulee kasvaa** kaupunkiekosysteemialueiden yhteenlasketulla **kansallisella tasolla**.
 - **Latvuspeiton** pinta-alan **tulee kasvaa** jokaisella **kaupunkiekosysteemialueella**.
- Kaupunkiekosysteemialueiden rajaamiseen on useita eri vaihtoehtoja. Rajaustavan valinta suuntaa olennaisesti artiklan toimeenpanoa ja sen vaikutuksia. Kaupunkiekosysteemialue voi olla
 - vähintään kaupungin tai kunnan **taajaan asutut osat eli ns. UCC-alueet**,
 - kaupungin tai kunnan **taajaan asutut osat ja lähialue**,
 - **koko kaupunki tai kunta**,
 - kahden tai useamman kaupungin tai kunnan kaupunkiekosysteemialueista **yhdistetty kaupunkiekosysteemialue**.

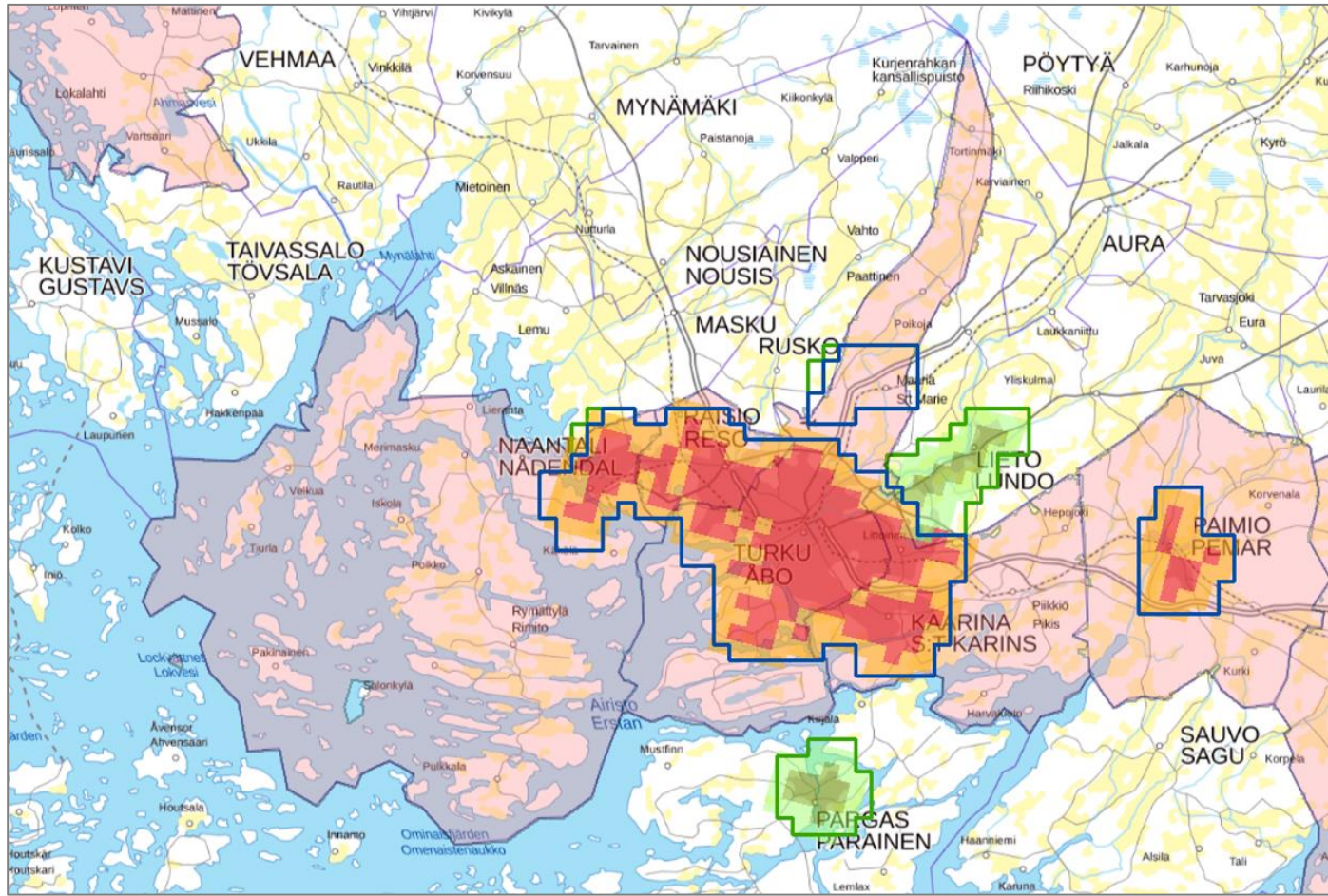

Komission huomioita

- Komissio suosittelee rajaukseen vaihtoehtoa *UCC-alue + lähialue*
- Odotetaan komission vastauksia seuraaviin:
 - Kaupunkiekosysteemialueiden reikien ja saman kunnan alueella olevien erillisten UCC-alueiden huomioiminen
 - Lähialueen määrittelyssä edellytetty rasteritaso (1 km² kuten UCC-alueet vai pienempi)
 - Yhdistettyjen kaupunkiekosysteemialueiden UCC-alueiden vierekkäisyys vs. erillisuus
 - Kaupunkiekosysteemialueiden päivittämistarve vuonna 2032
 - Lisäksi toimitettu tiedoksi huomio vesistöjen erilaisista tulkinnoista asetuksen eri kieliversioissa ja seuranta-aineistossa

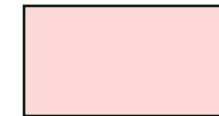
Kaupunkiekosysteemialueiden rajausrvaihtoehtoja

Taajaan asutut UCC-alueet (ruudut)

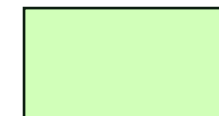

Taajaan asuttujen UCC-alueiden +1 km lähialueet (ruudut)

Koko kunta LAU (kuntarajat)

Kaupunkiekosysteemialue voi koskea yhtä kuntaa tai se voi olla yhdistelmä *vierekkäisten* kuntien kaupunkiekosysteemialueista.

Taajaan asutut UCC-alueet +1 km lähialueet (ruudut) kunnissa, jotka *eivät kuulu* artiklan 8 piiriin

SYKE / Antti Rehunen

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Kommenttikierroksen toteutustavan linjaaminen

Kaupunkiekosysteemialueiden määrittelytapa, TR3 linjasi elokuun kokouksessa 22.8.:

- TR3 ehdottaa, että Suomessa kaupunkiekosysteemialueiden rajauksessa käytetään ensisijaisesti vaihtoehtoa UCC + lähialue. Rajauksen tulee pohjautua karttaruutuihin.
- Jatketaan tarvittaessa keskustelua yhdistetyistä kaupunkiekosysteemialueista.
- Toteutetaan kaupunkiekosysteemialueiden rajausta koskeva kommenttikierros kunnille.

Kommenttikierroksen toteutustapa, TR3 linjattavaksi syyskuun kokouksessa 17.9.

- Kootaan kuntien näkemyksiä, aikaa n. 6 vkoa.
- Voivat ottaa kantaa rajaustapaan ja ehdottaa kaupunkikohtaisia rajauksia s-postilla (YM kirjaamoon).
- Merkitsevät rajausehdotukset karttapohjalle. Tilataan SYKEltä karttapohja tätä varten.
- Näkemysten keräämisen tueksi voidaan tarvittaessa järjestää 1 h Teams-infotilaisuus.

Alustava suunnitelma kommenttien käsittelystä

- TR3 linjaa ehdotuksen kaupunkiekosysteemialueiden rajauksista marraskuun kokouksessa.

Keskustelua kommenttikierroksen materiaaleista

Materiaalit

- Saatekirje (luonnos kommentoitavana kokousmateriaalin liitteenä!)
- SYKEN [raportti](#) / [kalvot](#), [Kaupunkivihreä 2021 verkkokartta](#) ja [Latvuspeitto 2018 verkkokartta](#)
- Karttapohja kaupunkiekosysteemialueiden rajausehdotusten merkitsemiseen
- Ennallistamisasetuksen kaupunkiympäristöosion esite / kalvot

Jakelu ja viestintä

- Kuntien kirjaamot (mahdollisesti soveltamisalaan kuuluvat kunnat, 67 + 3-4)
- YM tiedote / uutinen, viestintä nettisivuilla ja LinkedInissä
- Mahdollisesti kohdennettu viesti kuntien kaupunkiympäristön toimialalle

Yhteenvedo kaupunkiekosysteemialuetyöpajasta (12.6.)

91 osallistujaa, 9 alueellista ryhmää, kaupunkiekosysteemialueiden rajausratkaisujen kannatus suluissa: .

UCC (4 ryhmää)

- Kohdennus asetuksen mukaiselle minimialueelle. Pienin lähtötaso, eniten tilaa viherpinta-alan kasvulle ja tiivistä aluetta, johon kasvu voi keskittyä. Selkein vaihtoehto, pienin riski yhdyskuntarakenteen hajaantumiselle. Laajempi alue vaikeuttaa rakentamista.
- Vastaa parhaiten tavoitetta eli vihreää kaupunkiympäristöä. Latvuspeitteisyyden kasvattaminen on helpompaa ja edullisempaa kuin laajemmilla alueilla. Lisäksi esim. työpaikka-alueet laajenevat yleiskaavan mukaan bufferialueella, jolloin merkittäviä metsäalueita poistuu eikä niitä pysty korvaamaan pienellä kaupunkivihreällä. Brownfield-alueet ytimessä mahdollisuus viherryttämiseen.

UCC + lähialue (3 ryhmää)

- Mahdollistaa kuntien oman liikkumavaran määrittelyssä. Paikallinen tuunaus toisi joustavuutta ja auttaisi ottamaan huomioon paikalliset olosuhteet ja erityispiirteet. Olisi toimivin, jos voi poimia mukaan esim. teollisuusalueita.
- Voisi olla parempi tiiviin kaupunkirakenteen vuoksi. Huomioidaan todennäköisimmät kasvualueet esim. maakuntakaavan tai kaupunkiseutusuunnitelmien avulla, jotta kasvu ei ohjaudu asetuksen seurannan ulkopuolelle. Riski että viherpinta-ala muodostuu niin isoksi, että lisääminen on vaikeaa, voi estää toteuttamasta olemassa olevia kaavoja.

Yhdistetty kaupunkiekosysteemialue (1 ryhmä)

- Seudullinen tarkastelu takaisi yhtenäisen vyöhykkeen kasvupaineisella seudulla. Bufferin muokkaaminen tarkoituksenmukaisesti aluekohtaisiin kaavoitettuihin alueisiin perustuen. Toiminnallisesti yhtenäinen alue samaan vyöhykkeeseen.
- Voi olla yhteistyön näkökulmasta haastava. Päätöksenteon haasteet: jo alueiden hyväksymisprosessi, jos alueiden määrittely ja valinta käy läpi poliittisen päätösprosessin. Miten hallinnoidaan?

Kuntaraja

- Ei sopiva. Suurin osa pinta-alasta ei ole asetuksen mukaista minimialuetta, liikaa talousmetsäaluetta, rajoittaa kunnan laajenemista.

Tiedoksi muut asiat

Tilaisuudet syys-lokakuu

- **Latvuspeiton tavoitetaso ja toimenpiteet -työpaja, 22.9. klo 13-15.30.** Pohditaan Suomen olosuhteisiin sopivaa latvuspeiton tavoitetasoa ja millaisin toimin latvuspeittoa voidaan lisätä. Latvuspeitolla tarkoitetaan puiden latvusten peittämää kokonaisalaa. Lisätietoa YM tapahtumakalenterissa. Ilmoittautuminen 18.9. klo 16.15 mennessä.
- **Kaupunkivihreän tavoitetaso ja toimenpiteet -työpaja, 9.10. klo 9-11.30.** Pohditaan Suomen olosuhteisiin sopivaa kaupunkivihreän tavoitetasoa ja millaisin toimin kaupunkivihreää voidaan lisätä. Kaupunkivihreällä tarkoitetaan mm. puiden ja pensaikkojen, pysyvän ruohokasvillisuuden, jäkälien, sammalten ja sisävesistöjen kokonaisalaa. Lisätietoa YM tapahtumakalenterissa. Ilmoittautuminen 7.10. klo 16.15 mennessä.
- **Ennallistamissuunnitelman ajankohtaiset – mitä kuntien on hyvä tietää?, 3.10.2025 klo 12-14.** Ajankohtaiskatsaus ennallistamissuunnitelmavalmistelun eri teemaryhmiin kuntien näkökulmasta. Suunnitelmaa toteutetaan laajasti eri elinympäristöissä: metsissä, maa- ja sisävesiluontotyypeillä, kaupunkiympäristöissä, meriluonnossa ja maatalousympäristöissä. Lisätietoa YM tapahtumakalenterissa. Ilmoittautuminen 2.10. klo 16 mennessä.
- *Järjestäjänä ennallistamissuunnitelman kaupunkiympäristöosiota valmisteleva teemaryhmä 3.*

Seuraavat kokoukset

- lokakuu, 10.10.
- marraskuu, 28.11.
- joulukuu, vko 48-50

